



**STEA-avustusten myöntämisen
kriteerit 2027
- infotilaisuus avustuksen hakijoille**

Sosiaali- ja terveystieteiden avustuskeskus (STEA)

Johtaja Hanna Heinonen

Valvontapäällikkö Maija Herold

Arviointi- ja valmistelupäällikkö Niina Pajari



Tilaisuuden agenda

- Tilaisuuden avaus: STEA-avustukset 2027 (johtaja Hanna Heinonen)
- Avustuksen myöntämisen kriteerit 2027
 - Varallisuuskriteerit (valvontapäällikkö Maija Herold)
 - Avustettaviin järjestöihin/toimintoihin liittyvät uudet kriteerit (arviointi- ja valmistelupäällikkö Niina Pajari)
 - Keskus- ja kattojärjestöt, yhteiskunnallinen vaikuttamis- ja neuvontatoiminta, toiminta jolla ei selkeää yhteyttä terveyden edistämiseen tai toimintakyvyn rajoitteisiin, toiminta jonka kohderyhmänä yksittäinen ei-terveydellisperusteinen tausta- tai identiteettiryhmä
 - Järjestöjen yhdistymisen vaikutus avustustasoon
 - Vastauksia muihin kuin kriteereihin liittyviin ennakkokysymyksiin
- Vastauksia chatiin tulleisiin kysymyksiin – kysymyksiä voi lähettää vielä sähköpostilla ja niihin vastataan stea.fi-sivuilla julkaistavalla Kysymyksiä ja vastauksia -sivulla
- Yleisiä ohjeita jatkoavustusten hakuun



Ministerin kriteerit ohjaavat STEAn avustusvalmistelua

- Kriteerit on valmisteltu STEAssa ministeri Rydmanin johdolla
- Kriteerit ohjaavat vuoden 2027 avustusvalmistelua STEAssa
- STEA vastaa avustusvalmistelusta julkaistujen kriteereiden puitteissa, mutta avustusvalmistelussa käytetään edelleen kokonaisharkintaa
- Osa järjestö/avustuskohdekohtaisista ratkaisuksista valmistuu vasta joulukuussa

- Jatkoavustusten haku avataan 1. syyskuuta, hakuaika päättyy 30.9.
- Hakemukset käsitellään STEAssa loka-marraskuussa ja STEAn avustusehdotukset lähetetään hakijoille ja luovutetaan ministeriölle joulukuussa. Ministeri tekee avustuspäätöksen tammikuussa. Prosessiin ei sisälly raha-asiainvaliokunnan käsittelyä.



Avustusmäärärahojen kehitys 2024-2027

- Avustusmäärärahojen kehitys

Vuosi	Avustus yhteensä
2024	383 588 000
2025	304 088 000
2026	273 912 000
2027	Noin 190 000 000

Sosiaali- ja terveysalan järjestöjen yleishyödylliseen toimintaan suunnattujen valtionavustusten (ns. STEA-avustukset) määrärahoja leikattu merkittävästi. Vuoden 2027 tarkka avustusmääräraha vahvistuu syksyn budjettiriihessä.

2027 avustusten kohdistamisessa painotus kohtaavan toiminnan avustamisessa



” Vuonna 2027 STEA-avustusten myöntämisessä painotetaan kohtaavaa toimintaa. Avustettavalle toiminnalle on oltava todennettu tarve ja sen on oltava tuloksellista.”

Mitä tarkoittaa käytännössä:

- Kohtaava toiminta on ”käytännössä apua ja tukea tarvitsevien kanssa tehtävää toimintaa”
 - Ei organisaatioille/instituutioille suunnattu
- Voi olla sekä kasvotusten että verkon välityksellä tapahtuvaa
- Todennettu tarve ja tuloksellisuus = jatkoavustusten kohdalla aiempi näyttö riittää

Muita huomioita:

- Kohtaava toiminta vaatii toteutuakseen hallintoa ja rakenteita
- Koska avustusleikkaukset ovat niin merkittäviä, ei kohtaava toiminta kuitenkaan ole kokonaan suojassa leikkauksilta



Avustusmäärärahojen leikkauksella suuri vaikutus avustuskriteereistä riippumatta

- Joidenkin järjestöjen ja/tai toimintojen avustaminen päättyy kokonaan
- Avustettavan toiminnan väheneminen voi lisätä kohderyhmien tarvetta julkisen sektorin palveluihin
- Myös tuloksellisia toimintoja lakkaa
- Avustusleikkausten vaikutukset avustuksilla palkattujen työntekijöiden lukumäärään on merkittävä. STEAn arvion mukaan avustuksilla palkattujen työntekijöiden määrä voi laskea yli 2000 henkilötyövuodella vuoteen 2027 mennessä verrattuna vuoteen 2024.
- Vaikutukset voivat näkyä myös vapaaehtoistoiminnassa (määrä ja laatu)

Varallisuuskriteerit

Maija Herold





Varallisuuden vaikutus 2027

”STEA-avustusta ei jatkossa myönnetä kaikkein varakkaimmille järjestöille (ns. poikkeuksellisen varakkaat). Muille varakkaille toimijoille avustusta voidaan myöntää, mikäli avustus kohdistuu kohtaavaan toimintaan, jolle on todettu tarve ja joka on tuloksellista, mutta toimijoiden omarahoitusosuus on vähintään 20 % (varakkaat) tai 50 % (erittäin varakkaat)”

Mitä tarkoittaa käytännössä:

- Varakkaat järjestöt luokitellaan kolmeen ryhmään:
 - Varakas, nettovarallisuus kattaa vähintään kuuden kuukauden kulut. Omarahoitusosuus 20 %
 - Erittäin varakas, nettovarallisuus kattaa vähintään 24 kuukauden kulut. Omarahoitusosuus 50 %
 - **Poikkeuksellisen varakas, nettovarallisuus kattaa vähintään 60 kuukauden kulut. Ei avusteta.**
- Tapauskohtaisen harkinnan perusteella rajoista voidaan poiketa seuraavasti:
 - Varakkaaksi voidaan luokitellaan järjestö, jonka nettovarallisuus on merkittävä (noin 10 miljoonaa euroa tai enemmän) ja jonka STEA-avustusten osuus koko toiminnan rahoituksesta on vähäinen.
 - Vaikka nettovarallisuus kattaisi vähintään 24 kuukauden kulut, voidaan järjestö luokitella varakkaaksi (20 % omarahoitusosuus), jos sen nettovarallisuus on vähäinen ja STEA-avustusten osuus koko toiminnan rahoituksesta merkittävä.
- Jos järjestö on luokiteltu varakkaaksi, lähetetään siitä verkkoasiointiin tieto elokuun loppuun mennessä.
- Tietoa STEAn varallisuuslaskennasta (stea.fi → aineistopankki → varallisuuskriteerit)

Muut avustuksen myöntämisen kriteerit



Niina Pajari



Kriteerit 2027 – keskus- ja kattojärjestöt

1/2



”Keskus- ja kattojärjestöt/keskusliitot, joiden jäseniä ovat muut liitot ja järjestöt

- STEA-avustusta ei lähtökohtaisesti enää myönnetä keskus- ja kattojärjestöille
- Avustusta voidaan kuitenkin myöntää keskus- tai kattojärjestön toteuttamaan kohtaavaan työhön tai mikäli avustettavan toiminnan rooli on oleellista paikallis- tai aluetason kohtaavan työn toteutumiselle”

- **Mitä tarkoittaa käytännössä:**

- Kriteeri koskee keskus- ja kattojärjestöjä, liittoja ja joissakin tapauksissa säätiöitä.
- Avustusta myönnetään näiden toimijoiden avustuskohteille vain mainituissa poikkeustapauksissa ja vain mainittuihin toimintoihin. Tarkastelussa avustuksen käyttötarkoitus ja vuoden 2026 toiminta. Vaihtoehtoja ovat :
 - a) Yleisavustus
 - a) yleisavustusta ei myönnetä
 - b) yleisavustusta myönnetään vain osaan toiminnasta, eli vähemmän kuin 2026
 - b) Kohdennetun yleisavustuksen sisällöstä riippuen tapauskohtaista harkintaa
- Joidenkin järjestöjen kohdalla vaatii tapauskohtaista harkintaa (esim. Ak-kohteiden vuokratulujen kattaminen Ay-avustuksen päättyessä) ja eri vaihtoehtoista voi keskustella oman yhteyshenkilön kanssa

Kriteerit 2027 – keskus- ja kattojärjestöt

2/2



”Keskus- ja kattojärjestöt/keskusliitot, joiden jäseniä ovat muut liitot ja järjestöt

- Avustusta voidaan kuitenkin myöntää keskus- tai kattojärjestön toteuttamaan kohtaavaan työhön tai mikäli avustettavan toiminnan rooli on oleellista paikallis- tai aluetason kohtaavan työn toteutumiseksi”
- **Mitä tarkoittaa käytännössä:**
 - Esim. jäsenjärjestöavustukset jatkuvat kuten ennen
 - Järjestöjen tilanteet yksilöllisiä, järjestökohtaista arviointia tehtävä
 - Huom! Jos avustusta ehdotetaan, varakkaisiin ja erittäin varakkaisiin toimijoihin sovelletaan myös uusia varallisuuskriteerejä (20 tai 50 % omarahoitus)



Kriteerit 2027 – yhteiskunnallinen vaikuttamis- ja neuvontatyö

”Jatkoavustusta ei vuonna 2027 myönnetä järjestöille, joiden toiminta on keskittynyt yhteiskunnalliseen vaikuttamis- tai neuvontatyöhön.”

- Mitä tarkoittaa käytännössä:
 - Ei tarkoita että kaiken vaikuttamistyön ja neuvontatyön avustaminen päättyy, suoraan apua ja tukea tarvitseville suunnattu neuvontatyö on avustuskelpoista jatkossakin
 - Yhteiskunnallinen vaikuttamis- tai neuvontatyö = organisaatioille ja instituutioille suunnattu vaikuttaminen sekä neuvontatyö ja tiedon tuottaminen
 - Tarkastelussa vuonna 2026 myönnetyn avustuksen käyttötarkoitus ja toiminta
 - Jatkoavustusta ei ehdoteta, jos vaikuttamis- ja neuvontatyö on järjestön päätoimintaa

Kriteerit 2027 – toiminnan yhteys terveyden edistämiseen



- ” Avustusta ei myöskään myönnetä järjestöille, joiden toiminnalla ei ole selkeää yhteyttä terveyden edistämiseen tai toimintakyvyn rajoitteisiin tai joiden toiminta kohdistuu pääasiassa yhteen tiettyyn ei-terveydellisperusteiseen tausta- tai identiteettiryhmään”
- Mitä tarkoittaa käytännössä:
 - **Sosiaalisen hyvinvoinnin edistämiseen liittyvä kohtaava toiminta on jatkossakin avustuskelpoista**
 - Painotus avustuksissa on terveyden edistämisessä, mutta on tunnistettu että sosiaalisen hyvinvoinnin edistäminen tukee terveyttä
 - Muilta osin kriteerin tulkinta vaatii vielä tarkennusta. STEAlla ei ole ”listaa” mitä järjestöjä/toimintoja tausta- tai identiteettiryhmään liittyvän kriteeri koskee
 - Tarkastelussa on 2026 avustuksen käyttötarkoitus ja toiminta. Avustusvalmistelussa STEAssa huomiota kiinnitetään toiminnan kohderyhmien laajuuteen ja toiminnan avoimiin osallistumismahdollisuuksiin
 - Avustusvalmistelussa huomioidaan myös avustuksen hakijoiden syrjimättömyys ja yhdenvertainen kohtelu

Järjestöjen yhdistymisen vaikutus avustustasoon



” STEAn avustusvalmistelussa huomiota kiinnitetään aiempaa enemmän myös järjestöjen avustuksilla rahoitettujen toimintojen päällekkäisyyteen/rinnakkaisuuteen toisten toimijoiden kanssa. Näiden järjestöjen avustustasoa harkittaessa katsotaan järjestölle eduksi, että järjestöllä on esittää avustushakemuksen liitteenä konkreettinen suunnitelma yhdistymisestä ja päällekkäisen hallinnon karsimisesta toisen samalla kentällä toimivan järjestön kanssa. Erityisesti katsotaan eduksi, mikäli yhdistymisprosessi järjestöissä on jo käynnistetty.

Päällekkäisyyteen/rinnakkaisuuteen perustuvia avustusleikkauksia kohdistetaan ensisijaisesti sellaisiin avustuksen hakijoihin, joilla STEAn tulkinnan mukaan on muiden järjestötoimijoiden kanssa päällekkäistä/rinnakkaista toimintaa mutta joissa yhdistymistä muiden toimijoiden kanssa ei valmistella.

- Mitä tarkoittaa: ”on eduksi”
 - 1+1 ei ole 2, mutta avustustaso voi laskea vähemmän
- Mikä käytännössä on konkreettinen suunnitelma?
 - Asiakirja, jossa kuvattu yhdistymisen askeleet ja aikataulu sekä miten yhdistyminen vaikuttaa hallinnon rakenteisiin ja resursseihin, kopiot järjestöjen hallitusten pöytäkirjoista
- Entä jos suunnitelma valmistuu vasta myöhemmin kuin hakuaikana?
 - Jotta suunnitelma vaikuttaa STEAn avustusvalmisteluun, tarvitaan se viimeistään lokakuun aikana.

Järjestöjen toiminnan päällekkäisyyden arviointi STEAssa



- Käytännössä arvioinnissa huomion kohteena:
 - Toiminnan kohderyhmät
 - Toiminta-alue
 - Toiminnan sisältö / toimintamuodot

- Hallintorakenteet



Kokonaisharkinnalla edelleen suuri merkitys

- STEA käsittelee avustushakemukset ja valmistelee uudistettujen avustuskriteerien pohjalta sosiaali- ja terveysministerille avustusehdotuksen. Avustusehdotus perustuu kokonaisharkintaan.
- Kokonaisharkinnassa huomioidaan edellä mainittujen kriteerien lisäksi mm.:
 - avustusten painotus kohtaavaan toimintaan
 - avustuksilla rahoitetun toiminnan tarve toiminnan kohderyhmän näkökulmasta
 - toiminnan aiempi tuloksellisuus
 - toiminnan kustannusten kohtuullisuus
 - säästyvän avustuksen määrä
 - avustusten käyttöön liittyvät valvonnalliset havainnot
 - toimintaympäristötieto



Muuta huomioitavaa

Vastauksia ennakkokysymyksiin – muut kuin varsinaisia avustuskriteerejä koskevat kysymykset

- Tässä tilaisuudessa käsittelemme yleisiä kysymyksiä
 - emme keskustelee yksittäisistä järjestöistä tai avustuskohteista



Mistä tiedän koskeeko uusi kriteeri omaa järjestöäni?

- Uudet kriteerit koskevat noin 30 % STEA-avustuksista
 - Kaikkien järjestöjen/avustuskohteiden osalta kriteerit eivät suoraan kerro saako järjestö/avustuskohte jatkoavustusta
 - Esim. keskusjärjestöt- ja liitot ja kattojärjestöt – osa avustuskohteista vaatii tapauskohtaista harkintaa – omasta tilanteesta voi olla yhteydessä STEAn yhteyshenkilöön

Suurella osalla Ak-kohteista avustaminen jatkuu

- Esim. järjestöllä, jolla Ak-avustus kohtaavaan toimintaan, toiminta on ollut tuloksellista ja avustusta on käytetty ehtojen mukaisesti, toiminta voi todennäköisesti jatkua ilman avustusleikkauksia



Alasajoavustukset

- Koska avustusmäärärahalleikkaus on suuri, ei ns. alasajoavustuksia toiminnan hallittuun päättämiseen ole ensi vuonna mahdollista myöntää



Koska saamme tiedon jos toimintamme avustaminen päättyy ensi vuonna?

- Poikkeuksellisen varakkaiden järjestöjen (arviolta alle 10 toimijaa) kohdalla linjaus on yksiselitteinen
- Avustusta voi ja varmasti kannattaakin aina hakea, se on teknisesti kaikille mahdollista
- Esimerkiksi keskus- ja kattojärjestöjen kohdalla järjestöjen tilanteet vaihtelevat – STEAn avustusehdotus valmistuu joulukuun alussa, mutta selkeissä tapauksissa tulemme antamaan ns. ennakkotietoa, jos STEA tulee ehdottamaan että avustamista ei jatketa.
 - STEA ei päättä avustuksista ja siksi emme voi myöskään antaa hakijoille ennakkopäätöksiä



Kysymysten aika 2

Vastauksia tilaisuuden aikana tulleisiin kysymyksiin

- Tässä tilaisuudessa käsittelemme yleisiä avustuskriteereihin liittyviä kysymyksiä
 - emme keskustele yksittäisistä järjestöistä tai avustuskohteista
- Jos kaikkiin kysymyksiin ei ehditä vastata tilaisuuden aikana, julkaistaan kysymys- ja vastauspatteristo stea.fi-verkkosivuilla torstaina 18.6. -> kysymyksiä voi lähettää myös tilaisuuden jälkeen sähköpostilla viestinta.stea@gov.fi -> verkkosivulle päivitetään uusia kysymyksiä elokuun loppuun asti.



Lopuksi: STEA-avustusten käsittelyn vaiheet

- Valmistautumisaikaa jatkoavustusten hakuun kesä-elokuu
 - **Omale yhteyshenkilölle** voi lähettää omaan avustuskohteeseen liittyviä kysymyksiä
 - Huomioitava loma-ajat, suuri osa stealaisista tavoitettavissa vielä kesäkuussa – kysymyksiin vastataan heti loman päätyttyä ja tarvittaessa keskusteluaikoja voi sopia esim. elokuulle
 - Ihan täysin uudelleenlaiseksi toimintaa ei nyt kannata hakemukseen suunnitella, kriteereitä tarkastellaan suhteessa järjestön nykyiseen (2026) toimintaan
- Jatkoavustusten hakuaika **1.-30.9. klo 16.15**
- Jos hakuajan päätyttyä STEA tarvitsee lisätietoja, lähettää STEA järjestölle selvityspyynnön verkkoasiointiin – näihin vastattava annetuissa määräajoissa (**verkkoasioinnin yhteystiedot hyvä päivittää nyt ajan tasalle**)
- STEAn avustusehdotus valmistuu joulukuun alussa
- Sosiaali- ja terveysministerin avustuspäätös tammikuussa 2027

Kiitos!



- Yleisiä kysymyksiä kriteereistä voi lähettää viestinta.stea@gov.fi –osoitteeseen.
- Kysymyksiä ja vastauksia julkaistaan stea.fi-verkkosivuilla.